

'py adhikyam prasaktam | yathā vāva stotram evaṃ śaṣtram iti nyāyāt | stome ¹⁾ vardhamāne sati tām stomagatām ṛiksaṃkhyāṃ atikramya śaṣsanam atisaṣsanam | tad yadā kriyate tadānim ekasyā dvayor vā ṛicor abhyanuṣṭhāne tadadhikānām ṛicām apavādaḥ ²⁾ | akṣarārthas tu | yadā stomam atisaṣset, stomasaṃkhyāṃ atikramya śaṣsanam kuryāt | tadānim ekam dve vānatikramya ṣaṣset | kimtv ekayaiva dvābhyām eva vātiṣaṣset | tathā ca Sutrakāra āha | atisaṣsanam ekayā dvābhyām vā prātaḥsavane (7, 12, 3) iti | tato 'dhikānām śaṣsanābhāve yuktir dṛiṣṭāntamukhenocyate | tatrayām dṛiṣṭānto 'vagantavyaḥ | yathā loke 'bhiheshate ghāsārtham ābhimukhyena heshāṣabdam kurvate, yathā vā pipāsate 'tyantaṃ tṛiṣhārtāya puruṣāyānnādyam pānīyam ca kshipram prayachet | tādṛig eva tad ṛigbāhulyābhāvenātiṣaṣsanam | atho api ca kshipram eva devebhyāḥ somaṇārūpam annādyam prayachantya abhipretya ṛigbāhulyena vilambam akṛitvāikayā dvābhyām vātiṣaṣsanam kuryāt | tathā sati kshipram ṣiḡhram evāsmiṇ loke pratishṭhito bhavati || savanāntarayor uktavaiparityam vidhatte |

8. aparimitābhiḥ | iyatya evety evaṃniyamarahitābhir atisaṣsanam savanādvyaye kuryāt | svargalokasyeyattārahitatvāt prāptyartham idam atisaṣsanam sēpadyate || yatrātiṣaṣsanam kartavyam bhavati tatra tadartham ṛicām āgamanam kartavyam | tāsām ṛicām deṣaviṣeṣam darśayati |

9. kāmam | aharganeṣhu vartamānadināt pūrvedyur maitrāvārunādāyo hotrakā yat sūktam śaṣseyus, tad eva sūktam paredyur hotā kāmam aṣaṇkayaiva ṣaṣset | yadi hotur atisaṣsanam prasaktam. tadānim pūrvedyur hotrakāiḥ śastāt sūktād ṛica anetavyaḥ | yadi tu hotrakāḡām atisaṣsanam prasaktam, tadānim pūrvedyur hotā yat sūktam ṣaṣsati, tasmāt sūktād dhotrakair apekṣitā ṛica anetavyaḥ |

9.

1. ā tvā | yadā camasā unniyante somena pūryante | tadānim adhvaryuṇā preṣhito maitrāvaruṇa ā tvā vāhantv iti sūktam anubruyāt |

2. āindriḥ | indra tvā sūracakṣhaś, indram sukhatame ratha iti śravaṇād indradevatāḡa ṛicaḥ | somayāḡaḡa cendradevatāḡaḥ | atas tatra tā yujyante |

4. nava nyūnāḥ | mādhyaṃdinasavane daṣasaṃkhyāḡa vākshyante | tām saṃkhyāṃ apekṣhya yā navasaṃkhyāḡa tā ekayarcā

1) Vor stome steht in den Hss. sa tatra prākṛitāḥ stomāḥ |

2) apavādaḥ von mir zugefügt.